

1 MEI 2011 – TWEEDE PAASZONDAG • BELOKEN PASEN

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

God komt voorbij en toeft

WE WANDELDEN IN GROENHOVE, beiden met een gemeenschappelijke zorg. Het was allemaal uit-gepraat. Er viel stilte. In het Frans zeggen ze dan: „*C'est un ange qui passe*”, er komt een engel voorbij. Van zodra je dat uitspreekt, is de engel van de stilte weg, natuurlijk. Maar misschien laat hij toch sporen na. In de stilte werd iets duidelijk, dat we tijdens het praten niet opmerkten. In het Engels heet dit een *disclosure*, iets dat ontsloten wordt, iets dat uitklaart. Dat gebeurde net zo in Groenhove. Je vindt die ervaring ook terug in het gedicht *De moerbeitoppen ruisten* van Nicolaas Beets (1814-1903):

*De moerbeitoppen ruisten/God ging voorbij;/Nee, niet voorbij, hij toefde;/
Hij wist wat ik behoefde,/En sprak tot mij;*

*Sprak tot mij in de stille,/De stille nacht;/Gedachten die mij kwelden,/
Vervolgden en ontstelden,/Verdreef hij zacht.*

*Hij liet zijn vrede dalen/Op ziel en zin;/’k Voelde in zijn vaderarmen/
Mij koestren en beschermen,/En sluimerde in.*

*De morgen, die mij wekte/Begroette ik blij./Ik had zo zacht geslapen,/
En Gij, mijn Schild en Wapen,/Waart nog nabij.*

De verrijzenisverhalen lijken op zo’n gebeuren. De leerlingen leven in een dood-stilte nacht, „met gedachten die hen kwelden, vervolgen en ontstellen”. Ze hadden Jezus gezien, terechtgesteld op een kruis. Ze hadden de steen voor het graf gerold. Dit was het einde: „Jezus kwam voorbij. Jezus ging voorbij. En Hij verdween voorgoed.”

Nee, Jezus ging niet voorgoed voorbij. Hij komt opnieuw voorbij: bij de leerlingen op weg naar Emmaüs, in de Bovenzaal van het Laatste Avondmaal, aan het meer in Noord-Israël. En „Hij toefde even”, heel even, net lang genoeg voor een moment van herkenning. De twee leerlingen op weg naar Emmaüs herkennen Jezus in de vreemdeling op het moment dat Hij het brood breekt. *A disclosure*. Maar juist dan „verdwijnt Hij uit hun gezicht”. Terug in Jeruzalem ontmoeten de leerlingen Petrus. Hij had dezelfde ervaring. Jezus komt voorbij, toeft even en verdwijnt. „Hij is het, Jezus, die voorbijkomt” in onze verstomde stilte en in onze rouw. Hij talmt even en laat een spoortje hoop achter.

De leerlingen breken voortaan Het Brood „tot zijn gedachtenis”, zoals Hij had gevraagd. Ze vertellen over Hem, over wat Hij zei en deed en wat met Hem gebeurde. Ze halen verhalen op uit het Oude Testament en schrijven intussen ongeweten een Nieuw Testament. Want ze halen geen herinneringen op, zoals wij dat doen als we foto’s van onze overledenen bekijken of een video-van-toen. Bij zo’n herinneringen komen de mensen die voorbijgingen, ook weer even terug. Maar ze verschijnen zoals ze waren in het verleden. Jezus komt voorbij, maar niet zoals Hij in het verleden was. Hij verschijnt levend in het heden. En Hij spreekt. Oude foto’s roepen slechts het verleden op. Mijn ouders zijn ‘dezelfde’ van ‘toen’. Maar als Jezus voorbijkomt, is Hij verrassend ‘anders’. Een geest? Alleen na een lange groeitijd herkennen de leerlingen Hem als „de Andere, die dezelfde is”. We kunnen het enkel paradoxaal uitdrukken: Jezus komt aanwezig in afwezigheid. In Bijbelse taal: Hij is verheerlijkt, getransfigureerd, door-Geest. En deze aanwezigheid-in-afwezigheid talmt even en laat sporen na. Want door het breken van het Brood worden de leerlingen, hoewel dezelfde, ook anders. Ze zijn op weg naar verheerlijking, al een beetje door-Geest. En de „gedachten die mij kwelden en ontstelden, verdreef Hij zacht”. „Hij liet zijn vrede dalen op ziel en zin.” Straks gooien ze de angstig vergrendelde deuren open.

Op deze paaszondagen verzamelen christenen in hun ‘Bovenzaal’, zoals op die eerste Witte Donderdag. Niet om de dode Jezus slechts even mentaal op te roepen, als een oude foto. „Waar twee of meer in mijn Naam samen zijn, kom Ik voorbij en toef even. Ik laat mijn vrede dalen.” We delen dan het Brood. Het lijkt gewoon brood, als voorheen, maar het is anders: getransfigureerd, door-Geest. En zo worden wij naar buiten gedreven om dit Brood te delen. „De morgen die mij wekte, begroette ik blij. Gij, mijn Schild, waart nog nabij.” De moerbeitoppen ruisten. Ze ruisen nog.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting
's-Hertogenbosch, www.bijbel.net

EERSTE LEZING

HANDELINGEN VAN DE APOSTELN

2, 42-47

De eerste christenen legden zich ernstig toe op de leer van de apostelen, bleven trouw aan het gemeenschappelijk leven en ijverig in het breken van het brood en het gebed. Ontzag beving eenieder, want door de apostelen werden vele wonderbare tekenen verricht. Allen die het geloof hadden aangenomen, waren eensgezind en bezaten alles gemeenschappelijk. Ze waren gewoon hun bezittingen en goederen te verkopen en die onder allen te verdelen naar ieders behoefte. Dagelijks bezochten ze trouw en eensgezind de tempel, braken het brood in een of ander huis, genoten samen hun voedsel in blijdschap en eenvoud van hart, loofden God en stonden bij het hele volk in de gunst. En elke dag bracht de Heer er meer bijeen, die gered zouden worden.

TWEEDE LEZING

EERSTE BRIEF VAN PETRUS 1, 3-9

Dierbaren,
Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in zijn grote barmhartigheid deed herboren worden tot een leven van hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de dood. Een onvergankelijke, onbederfelijke, onaantastbare erfenis is voor u weggelegd in de hemel. In Gods kracht geborgen door het geloof, wacht gij op het heil, dat gereed ligt om op het eind van de tijd geopenbaard te worden.

Dan zult gij juichten, ook al hebt gij nu, als het zo moet zijn, voor een korte tijd te lijden onder allerlei beproevingen. Maar die zijn nodig om de deugdelijkheid van uw geloof te bewijzen, uw geloof, dat zoveel kostbaarder is dan vergankelijk goud, dat toch ook door vuur gelouterd wordt. Dan zal, wanneer Jezus Christus zich openbaart, lof, heerlijkheid en eer uw deel zijn. Hem hebt gij lief zonder Hem ooit gezien te hebben. In Hem gelooft gij, ofschoon gij Hem ook nu niet ziet. Hoe onuitsprekelijk, hoe hemels zal uw vreugde zijn, als gij het einddoel van uw geloof, uw redding, bereikt.

EVANGELIE

JOHANNES 20, 19-31

Op de avond van de eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats der leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: „Vrede zij u.” Na dit gezegd te hebben, toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen. Nogmaals zei Jezus tot hen: „Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u.” Na deze woorden blies Hij over hen en zei: „Ontvangt de heilige Geest. Als gij iemand zonden vergeeft, dan zij ze vergeven, als gij ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven.”

Tomas, een van de twaalf, ook Didymus genaamd, was echter niet bij hen toen Jezus kwam. De andere leerlingen vertelden hem: „Wij hebben de Heer gezien.” Maar hij antwoordde: „Zolang ik in zijn handen niet het teken van de nagelen zie, en mij vinger in de plaats van de nagelen kan steken, en mijn hand in zijn zijde leggen, zal ik zeker niet geloven.”

Acht dagen later waren zijn leerlingen weer in het huis bijeen, en nu was Tomas er bij. Hoewel de deuren gesloten waren kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: „Vrede zij u.” Vervolgens zei Hij tot Tomas: „Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde en wees niet langer ongelovig maar gelovig.” Toen riep Tomas uit: „Mijn Heer en mijn God!” Toen zei Jezus tot hem: „Omdat ge Mij gezien hebt gelooft ge? Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben.”

In het bijzijn van zijn leerlingen heeft Jezus nog vele andere tekenen gedaan welke niet in dit boek zijn opgetekend, maar deze hier zijn opgetekend opdat gij moogt geloven dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat gij door te geloven leven moogt in zijn Naam.